

Zbierka neduhov

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Barbora Galbavá	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2022)	Petra Gyeszat

O knihe

Som zrkadlom i svedomím. Svojim i vašim, ak mi dovoľíte pripomenúť si ho. Som každou ľudskou vlastnosťou i jej odporcom. Som paradoxom. Všetkým, čo potrebuje byť povedané i tichom. Som Zbierkou neduhov. Rovnako ako vy. A každý jeden naberá silu len dovtedy, kým ho krmíme. Keď prestaneme kŕmiť neduh, môže byť už pekne vypasený. Tolerovaný, prípadne podporovaný spoločnosťou, sa môže stať dokonca nebezpečným. A keďže v mojom prípade trpia emócie priam morbidnou obezitou, odniesli si to slová. Občas v rýmoch, občas mi zdrhli len tak. Navoľno. Snáď si v ňom (ne)nájdete ten svoj. A ak áno, nasad'te mu diétu, kým nie je neskoro. Ten môj sa už teraz totiž pokúša zožrať mňa.

Cena

Nezabudli nezábudky
počas zimy na sirôtky?
Nezmizla im z očí, z mysle,
dôležitosť?
V hrubom čísle
čistej mzdy podstata života?
V holograme využitia,
množstvách farieb papierov,
nestratili z výberov
čosi drahšie?
Vedia vlastnú cenu?
Kúpia späť,
čo dali za „odmenu“?

Čajka

Paradox tých,
čo pokoj hľadajú
prepadnúc nepokojom.
Skeptikov,
ktorí vieru skúmajú
teleskopom.
Lúč za príbojom schováva sa,
vo vln hĺbinách pred zraku
ustarostených, zvráskavených
čiel strážcov majáku.

Údivom spútanú držia ma,
aby som neutiekla.
Som povedome neznáma.
Z provy som s penou stiekla
z prvým slnečným výbojom,
pri prvom rozvidnení.
Čajka si more neodriekne
pre život na prameni.

Gýč

Keď milióny sebestiev
neznajú jedno tvoje.
Očakávania bez zrkadiel.
Dýchanie cez prístroje
prehluší vykričané ticho.
Zásobník na náboje
trasie sa vo výrečnom – „Nič.“
Zo smetí leskne sa
rozbitá noblesa.
Zbytočný gýč.

Hajaj, búvaj

Prechádzal sa stereotyp nevedomý,
s nedôverou presvedčený
vkročil medzi domy.

Odvráteným zrakom,
poprúč každý fakt,
urážkou nám vytkli
zaprášený takt.

Vo fascikloch kolkovaných žiadostí
rešpekt hnije,
kým sa ozvú známosti,
dávno odpadnutých
z chvosta morálke.
Chrbtová kosť
vydražená v obálke.

Na dobrú noc
strčia do úst lízatko
svedomiu.

Lži spievajú mu presladko.
Z výhovoriek stávajú sa zakrátko
tvrdé drogy.

Hajaj – búvaj, dieťaťko.

Za rohom si v tieni zrada z výhody
kalkuluje, koho zhodí do vody.
A čo slušnosť?

Kráča skrz svet s rúškom.
Neozbrojená ani obuškom.

Jeden z nás

Vranie pero
k rozlietanim vlasom
ozvenu mi nesie
s tvojim hlasom.
Vraj ťa trhám,
ani kontext z celku.
Nevidíš ma.
Kompasu na strelku
pozornosť prikladáš zaujato,
kým sa v chladnej noci
dusím blatom.

Snád' raz odpustí nám
vzácný čas,
že vždy inam hľadel
jeden z nás.

Kráter

Dusiak sa krištál'mi
prázdnych rečí,
utierajúc pretečené poháre
stihám stehy na perách,
aby som ich zošila späť.
Trestaná zrakom a myšlienkami,
s jazykom rozhrzeným na wafľu,
srdcom vrieskajúcim v hrudnej kletke,
vnímajúc každodenné absurdity
tvorcov mienky môjho ja,
dávam im za pravdu
v otázke dôležitosti vlastnej existencie.
Snažiac sa spievať sopke uspávanku,
chytám balans na okrají.
Ticho. Žlč. Pompeje.
Kráteru nik nenosí kvety.
Hoc by vybuchla právom.

Lahká

Neónové korálky
blikli zvyšku morálky.
Potrhané pančuchy
ťukajú si na sluchy.
Skotúľané gombíky,
brušká prstov z mimiky
lúštia písmo brailovo.
Skončia, začnú nanovo.

Ľudská bytosť

Pardon.
Vedľa vás cítí
ľudská bytosť.
Azda len neruší
vašu dôležitosť?
Prac sa!
Čert ber tvoje emócie!
Priestor i pre mňa
primalý je.
Moje sa sotva pomestia.
Žeňte ju z môjho predmestia!

Nechápavé chápadlo

Nechápavé chápadlo z peny
s melódiou vo vzduch sa mení.
On v priestor,
ona v ticho.
Plytký odlesk nás pichol
prázdnotou do oka.
Kým moment ďalšej myšlienke
doprial byť hlboká.

Nepohodlná vôľa

V bdelej kóme.
Bubline medzi životom
a smrťou.
Dýchaš.
Hýbeš sa na zotrvačnosť.
Automatické bezmyšlienkovité

úkony dennej rutiny
vytrhajú ťa z koreňov,
následne sadiac ťa späť.
V záchvate paniky.
V špirále hypnotizéra.
Cudzie vôle
zúrivým záchvatom
rozhyčkaného dieťaťa,
vyjadria nespokojnosť,
že tvoju naoko bezduchú schránku
už čiasi (v porovnaní s tou ich
omnoho menej podstatná,
priam nadbytočná,
no zato príšerne nepohodlná)
vôľa obýva.
Tá tvoja.

Ako dlho trvá jedno dost'?

Nespokojnosť

Hviezdy svetlo na lupenoch ruží
po čerstvosti rannej rosy túži.
Slnka lúče vykúpané v rieke
snívajú o zamatovej štreke,
ktorou kráča Mesiac v letnej noci.
Morská panna, suchozemský pocit.

Vločka snehu tanec
v zrnkách piesku žiada,
búrka zaspať v tichu,
mráz nech mu vyhráva
ako drozdia hitparáda.
Jemný vánok by rád
kmene poprehýbal.
No a človek?
Všetko.
Nič si nevie vážiť.
Vždy mu čosi chýba.

Obydlia

Pieskový palác na pláži
len hviezdne nebo postráži.
V chlade kamenného domca
logika buble z hrnca.
Na otvorenom plameni,
opatrnosť sa premení
v zamrežované bezpečie.
Nakoniec z oboch utečieš.

Paranoja

Na hraniciach extrémov,
vrastená do zeme,
vykrikuje mlkvota.
Tiež nič nepovieme.

Šialenstvo si príborom
krája mozgu časti,
predhadzuje netvorom,
letmo, bez účasti,
že pochyby vzali do rúk opraty.
Paranoja ráta život na straty.

Po pohrome

Pavučina rozmláteného zrkadla
prikovala mi buľvy k prasklinám
vymalovaným krvou kvapkajúcou z hánok,
s prímiesou črepín, ktoré zabudli prinášať
šťastie.

Červeň rozliata po dlážke
ani hysterický rehot
vo veľavýznamnom tichu,
pripomína mi iróniu rutiny.
Znepokojená vlastným pokojom,
odozerám šepkárom z pier
rovnakú pieseň, od iného interpreta.
Autenticita odrazu dosiahla vrchol.
Dobre známy scenár
vyškiera sa v pozmenenej scéne.

Ďalšiu hru už však neodohrám.

Hoc pol sveta by tlieškalo.

Podvečer

Hviezdy mlčia,
keď v rozhovore
s holubmi vítam
šero skoré.

Vánok hladinu chvíle čerí,
drozdy štebocú v podvečeri
o relativite času.

Kým sa mi zmysly pasú,
svieca zas o deň klesla.
Predsa nezložím veslá.

Pomýlení

Vysypané hviezdne konštelácie,
spojené v nesprávne korelácie,
pousmiali sa nad kvocientom
všetkých pozemských „inteligentov“.

Fantázia je bezpečie,
kým do sveta neutečie,
odetá rúchom fanatizmu.
Rozum vystaví exorcizmu
a zo súcitu chorobu,
medikamentmi do hrobu,
poženie svinským krokom.
Zbabelci pred útokom
s radosťou mýlia davy.
Panika hlási správy
o zhmotnení oxymoronu.
Pamäť vložená do dronu
odlieta v zabudnutie.
Vyjadri sa každé hnutie.
Tou istou skladbou dokola
vzkriesi prázdne frázy z popola.
Tolerancia zla cestu
dláždi k pietnemu miestu.

Pozlátko

Navlhnuté mihalnice,
mrzí počmárané líce.
Priehľadnosť nám odrazy,
predhadzuje. Z námrazy
vystrúhať chcem
sochu z ľadu.
Čas predávaš,
bez dokladu.
Kým nám život uniká
na krídlach kolibríka.
Ostane nám zakrátko
prázdny obal. Pozlátko.

Sebec

Nebudem tvojim – „Nesmieš!“
Maňuška na povrázku.
Neprávom diktát prestrieš,
zavraždíš sebalásku.
Zakaždým keď mi sirôtka
skrz betón v snahe vzkliči,
rozdupeš celú záhradu,
hromžiac, kým ťas ju ničí.

Darmo raz ľútosť budeš liať
v tmou hrdúsené kvety.
Slnka lúč ani burina,
kradneš si do palety.
Svetlo, hoc obťažuje ťa
rovnako ako život,
odcudziš. Cudzie znevážiš.
K vlastnému prívétivo.

Selektívna hluchota

Život je prednáška
v sieni selektívne hluchých,
kde každý zbystrí pozornosť,
až keď nastane ticho.

Sudca - kat

Zosivel hluk,
stíšili sa hlasy.
Načiahnuté ruky,
prísľub spásy,
hľadajú. Ťa.
Útočisko v dave.
Vzduch objali.
Láska na poprave,
s pokorou sa držiač,
cestu hľadá.
Pochopenie.
Horká čokoláda
tečie prasklinami
v našich dušiach.
Blokované slová
miznú v ušiach.

Neprejdú skrz múry našich veží,
hoc deravými strechami sneží,
na fatamorgány nášho bezpečia.
Démoni sa na samotke neliečia.

Na náhrobky sypeš ruží lupene
spopolnenou empatiou kropené.
Slzy ani diamanty v prachu.
Racio uniká bahnom strachu,
že sa staneš ďalším sudcom – katom.
Presvedčenie nevyľúpneš dlátom.

Rátam kvapky na skle.
Všetky straty.
Nevyleziem veru za opraty.
Nevpletaj mi kvety do vrkoča,
keď ma s nimi neskôr zhodíš z koča.

Súmrakom k noci

Viečka prikryli svet.
Podvečer na výlet
vylákal farby z dúhy.
Trhane kresliac šmuhy,
okrídlená myš bez zraku
matne tuší roh činziaku.

Sýkorka

Sýkorka, učupená v čakárni
ordinácie tvojej pozornosti,
trhá si pierka
z trepotajúcej sa hrude.

Akoby chcela oklamať čas.
Akoby sa túžila prezobáť sa
až k vlastnému srdcu.

Vietor kradne každú myšlienku
a premieňa ju v mrholenie slov,
povytrhaných z kontextu.

Krvavé kvapky na lacnom linoleu
svedčia, hoci si odklepol
dávno pred dokazovaním.

Pulzujúci tlmený tlkot,
šmarený na prahu dverí ambulancie,
skúma ordinačné hodiny.

Korálky, matne sa lesknúce
v oslepujúcej žiare bzučiacich neónov,
kreslia po stenách príčiny úmrtí vtáčať,
bez zlyhania ostatných životných funkcií.

A ty?

V bezpečí vlastnej izolácie
rozdávaš recepty s razítkom
zákazu priblíženia.

Čírou nocou sa perie,
sovích strážcov prederie.
S ľudskými snami v pazúroch
trhajú tieň na múroch.
Z lampášov kradnú svetlo,
aby nás nepoplietlo.

Prebúdzam sa, hoc nesvitá.
Vyplašená, že opitá
tma sa vtackala v myšlienky.
Čo ak zhasne všetky plamienky?

Svet je pokazený

Popraskali bublinky.
Bezbranné mydliny
krehké čiary rozlámu
v zrkadle hladiny.

Vosk kvapôčkou pečatí
súcit, vyplavený
z rozochvených plamienkov.
Svet je pokazený.

Svorne sami

Sprivatizované chyby,
držiac unavené pardóny,
predierajú sa cez preplnené,
uponáhľané peróny
ľudského záujmu o vlastnú osobu.
Skúmajú, či nás privádza do hrobu,
čoho sme sami súčasťou.
Azda len chaos pozorujúc
svorne letíme priepasťou.

Štadión

Bežíš maratón
štrekou vlastných popieraní,
manévrujúc vôkol svojich lží.
Šľahaná víchricami tvojich rozmarov,
zmáčaná slzami odvahy autentickosti,
trasie sa citom pripútaná roztlieskavačka
na tribúne tvojej veľkorysosti,
vyčkávajúc,
či sa odparí skondenzovaný strach
nad tvojimi perami.
S výrazom štvaneho zvierat'a
vzd'aluješ sa od cieľa.
Ignoruješ vzlyky svojho potenciálu.
Potkla ťa tvrdohlavosť.
Zabehlo ti pokrytectvo.
Pochovaný v sychravom stereotype,
navrávaš si dynamiku letného večera.
Roztlieskavačka chrčí cez zápal pľúc
všetky pravdy,
ktoré si nechcel počuť.
Stmieva sa.
Salva stíchla.
Chrčanie uletelo s gongolcami
k aurore borealis.
Absenciu slnečných lúčov
cítiš až za polárnej noci.
Prehry sú odpustené,
páska pretrhnutá,
v cieľi prázdno.
V hazarde so šťastím
darovala ti všetky svoje žetóny.
Čo zostalo?
Stratené cesty,
zblúdené duše,
ľúta zadubenosť?
Spomienky na expirovaný čas?
A možno prísl'ub,
že vždy bude,
hoc viac nie je,
oplakávajúc tvoju poslednú
neodpustenú stratu
vlastného ja.

Tamagotchi

Dôvera sú prsty s medom,
v tlame šelmy pred obedom.
Objatím vlasov s hánkami.
Uzlom na zápästí.
Neznámy,
podtón rozosmiatych očí.
Si hračka. Tamagotchi.
S odtlačkom zubov na uchu
nechtami škriabeš predtuchu
bližiaceho sa výbuchu.
S dychom na krku na hluchú
hráš to, hoc všetky kontrolky
varujú pred dymom marlborky,
modriny tvojich bokov,
že znamenie otrokov
špakom vypália dlane,
v ktorých spíš.
Odovzdane.

Tvrdohlavá

Kostlivci v šatníku
hrkocú melódiu tvojho smiechu.
Na brehu vlastnej pochabosti,
prosiac vlnobitie o správu vo fľaši,
naveky zviazaná svojou tvrdohlavosťou
vysedím jamu, zapustím korene.
Nepohnem sa o milimeter.
Hra v kocky s osudom trvá večnosť.
Vietor mieša krv so slzami a pieskom.
Nechtami zopnutá látka doň šepoce dotazy.
Zjaviš sa skôr, než nesmrteľnosť?

Vtáča

Črty skreslené hladinou.
Jednoduchosť.
Každou hodinou
z dna kyslík
v bublinách uniká.
Utopiť dal si slávika.

Z ligotu tekutých kryštálov
sčerené kruhy nastálo,
tetujú sa ti na viečka.
Sklené ozubené koliečka
zaškripali, že priesračné
úmysly držíš v hrsti.
Kým iné vtáča nezačne
spievať ti proti srsti.

Zázraky

Keď ťa opustí ľahostajnosť,
daj vedieť nádeji.
Zázraky občas spôsobujú
zvrat v deji.

Zmoknuté mesto

Chrlič sa usmial na anjela,
reč na jazyku zdrevenela.
Vôňou mokrého kamenia,
kvapôčky v dážd' ťa premenia.
Žiarou pouličných svetiel
roj priesračných včiel letel.
Každá sekunda bliká,
kým vsiakne do trávnik.